

Raamattuun perustuva kommentti ajankohtaisista kysymyksistä, jotka koskevat *sinua*

Esiintuleva eskatologia: Kuviteltu tie paratiisiin

Emergent Eschatology

The Road to Paradise Imagined

by Bob DeWaay, 6.4.2018

“Sillä hän on säätänyt päivän, jona hän on tuomitseva maanpiirin vanhurskaudessa sen miehen kautta, jonka hän siihen on määrännyt; ja hän on antanut kaikille siitä vakuuden, herättämällä hänet kuolleista.” (Apt. 17:31)

Julkaistuani kirjani¹ Esiintulevasta Kirkosta, osallistuin Esiintulevaan konferenssiin Chicago'ssa, jossa tri. Moltmann puhui hartaalle kannattajakunnalleen – 250 Esiintulevaa johtajaa. Eräs sellainen kannattaja, Danielle Shroyer, oli julkaissut kirjan teologiastaan ja kuvaili sitä ”uus-hegeliläisenä, panenteistisenä universalismina.”² Kirjan kannessa on tri. Moltmann'in suosittelu. Ajatusten vaihtaminen eri Esiintulevien johtajien kanssa vahvisti, kuinka perustava Moltmann'in teologia ja sen ainutlaatuinen eskatologia on heidän liikkeelleen.

Osallistumalla tuohon konferenssiin ja kuuntelemalla Moltmann'ia itse, vahvistin todeksi tämän luvun sisällön. Hän todella opetti universalismia. Hän todella opettaa kaiken kosmista sovittamista Jumalalle ilma tulevaa mullistavaa tuomiota. Kuten osoitan seuraavassa tutkimuksessa, niin G. W. F. Hegel'in filosofia sisältää käsityksen, että kaikkien ristiriitojen täytyy syntetisoitua asteittain paremmaksi maailmaksi. Tämän idealistisen filosofian kannattajat väittävät, ettei ole välttämätöntä tehdä valintaa teismien ja ateismien välillä, koska synteettinen sovinto tapahtuu joka tapauksessa. He uskovat sen olevan sisäänrakennettu maailmankaikkeuden olemukseen. Voimme joko edistää tai estää sitä, mutta se toteutuu.

Senjälkeen, kun kirjoitin tämän kirjan, liike on jatkunut ja on nyt monella tapaa uusi versio teologisesta liberalismista. LeRon Shults on muuttanut Eurooppaan ja on nyt ateisti. Teologisella ja poliittisella liberalismilla on tuskin paljon eroa. Kun kuulemme sanan ”progressiivinen,” meidän pitäisi ymmärtää, että ”edistyksen (progress)” määritelmä tulee Hegel'iltä ja hänen erilaisilta kannattajiltaan (teistit ja ateistit). Syy kiihkoon, jonka näemme poliittisessä väittelyssä, on, että niiden, jotka eivät liity progressiiviseen agendaan, katsotaan estävän sosiaalisen ja hengellisen kehityksen prosessia, joka muka tekee uuden kosmoksen paratiisiksi kaikille.

Ne, jotka uskovat Raamatussa määriteltyyn kristilliseen teismiin, nähdään pahimpina mahdollisina vihollisina niiden kuvitteelliselle eskatologialle, jotka tämän teologian/filosofian mukaan ovat ”progressiivisia.” Usko pysyvään eroon hyvän ja pahan, Jumalan ja luomakunnan, taivaan ja helvetin jne. välillä, on täysin yhteensopimaton heidän mielenmaailmassaan rakentamalleen esiintulevalle paratiisille. Raamattuun uskovat kristityt jatkuvasti hidastavat prosessia, koska me ajattelemme eri kategorioissa, jotka eivät koskaan syntetisoidu johonkin parempaan kosmukseen

ilman tulevaa tuomiota. Näin he sen näkevät.

On loogista nähdä Hegel ja hänen saksalaisen filosofiansa kannattajat Esiintulevan Kirkon perustajina. Jälleen näemme saksalaisen romantiikan ja idealismin pettävän monet. Kun tämä tapahtui viimeksi, niin tuloksia olivat kansallissosialismi Natsisaksassa ja kommunismi Neuvostoliitossa. Moltmann taisteli Natsisaksan puolesta. Mutta oltuaan sodan jälkeen vankina Englannissa, hänestä tuli teisti ja hän loi "Toivon Teologian." Toimiikohan tämä teistinen versio yhtään paremmin? Siitä ei ole mitään todisteita. Raamattu ei opeta sosiaalista ja hengellistä evoluutiota tulevaan paratiisiin ilman tuomiota. Meitä varoitetaan, että pakenisimme Kristukseen ja Hänen evankeliumiinsa välttääksemme tulevan tuomion, joka on varma. Me tarvitsemme syntien anteeksiantamuksen, jonka vain Hänen vuodatettu verensä tarjoaa.

Seuraava on luku 1 kirjasta *The Emergent Church—Undefining Christianity (Esiintuleva Kirkko—Kristinuskon hämmentäminen)*

Kuvittele maailmaa, jossa ajankulku on käännetty niin, että historia liikkuu taaksepäin kohti paratiisia, ennemmin kuin eteenpäin kohti tuomiota. Ajattele maailmaa, jossa Jumala niin luonnostaan sisältyy luomakuntaan, että Hän tekee tyhjäksi entropian³ ja uudelleen luo maailman jo nyt käynnissä olevien prosessien kautta. Ajattele maailmaa, jossa tulevaisuus johtaa Jumalan itsensä tykö pelastavalla tavalla kaikille ihmisille ja koko luomakunnalle. Tämä imaginäärinen maailma on meidän maailmamme nähtynä Esiintulevan eskatologian linssin läpi.

Useat Jumalan kaitselmuksen teot toivat minut tuntemaan Esiintulevan teologian luonteen ja sen ainutlaatuisen eskatologian. Ensimmäinen tapahtui vuonna 1999 viimeisen seminaarivuoteni aikana, kun seminaari palkkasi uuden professorin nimeltä LeRon Shults. Shults'ista, joka oli saksalaisen teologin Wolfhart Pannenberg'in opetuslapsi, tuli logiikan kurssini professori. Shults kuvaili usein uskomuksiaan tällä yksinkertaisella lausunnolla: "Jumala on tulevaisuus, joka vetää kaiken itseensä."

Joitakin vuosia myöhemmin useat ihmiset ehdottivat, että kirjoittaisin artikkelin palvelutyömme uutiskirjeeseen, *Critical Issues Commentary*, joka tarkastelisi uutta "Esiintulevaksi Kirkoksi" kutsuttua liikettä. Tutkimustani varten luin huolellisesti Brian McLaren'in kirjan *A Generous Orthodoxy (Suurpiirteinen oikeaoppisuus)*.⁴ Se, mikä hämmensi minua hänen teologiassaan, oli, että hänen näkemyksensä olivat lähes samanlaiset, kuin ne, joita Francis Schaeffer oli torjunut 40 vuotta aikaisemmin ja kutsunut niitä "uudeksi teologiaksi." Mutta kuten Schaeffer selvästi osoitti, tämän teologian seuraus on epätoivo, koska sen alla ei ole mitään toivoa tietää totuus. Esiintulevat kirjoittajat kuitenkin kuvailevat teologiaansa toivon teologiana. Ellei ole mitään toivoa tietää totuus (kuten he väittävät) Jumalasta, ihmisestä ja maailmankaikkeudesta, jossa elämme, niin kuinka seuraus voi olla toivo? Näyttää, että 1960-luvun teologia, joka ensin esitettiin Saksassa, kun Schaeffer kirjoitti kirjojaan, on vastaus. Palaamme tähän myöhemmin.

Tämä johtaa toiseen kaitselmukselliseen tapahtumaan. Eräs seurakuntamme jäsen ojensi minulle kirjan nimeltä: *A Is for Abductive – The Language of the Emerging Church (A tarkoittaa abduktiivinen – Esiintulevan Kirkon kieli)*⁵, jonka arveli kiinnostavan minua tutkimuksessani. Hakusanan "Eschaton" alla on otsikko "The end of entropy (Entropian loppu)"⁶. Sitten sanotaan: "Postmodernissa matriisissa meillä on hyvä mahdollisuus, että maailma kääntää kronologisen polariteettinsa. Sensijaan, että olisimme sidottuja menneisyyteen syyn ja seurauksen kahleilla, tunnemme, että Jumalan tahdon, Jumalan unelman, Jumalan halun magneetti vetää meitä tulevaisuuteen."⁷ Tämän lukeminen vei minut takaisin vuoteen 1999 ja Shults'in tulkintaan Pannenberg'ista: "Jumala on tulevaisuus, joka vetää kaiken itseensä." Voisiko tämä olla Esiintulevan "toivon" pohja?

Kolmas kaitselmuksellinen tapahtuma oli väittely Doug Pagitt'in kanssa, vuoden 2006 tapahtumassa aiheesta [ESIINTULEVA KIRKKO JA POSTMODERNI HENGELLISYYS](#). Tuo tapahtuma antoi minulle tilaisuuden kysyä Pagitt'ilta, joka on kansallisesti tunnustettu johtaja Esiintulevassa liikkeessä, että uskoiko hän vai ei kirjaimelliseen tulevaan tuomioon. Hän ei halunnut vastata kummallakaan tavalla, mutta sanoi kyllä, että tuomio toteutuu nyt seurausten kautta historiassa. Hänen kieltäytymisensä vastata tuohon kysymykseen vakuutti minut, että Pannenberg/Shults'in eskatologia oli liikkeen takana!

Neljäs kaitselmuksellinen tapahtuma oli tapaaminen Emergent Village'n Tony Jones'in kanssa tarkoituksella järjestää uusi väittely. Osoittautui, etteivät he halunneet uutta väittelyä, mutta Jones lupasi vastata kaikkiin Esiintulevaa koskeviin kysymyksiini. Vastasin sähköpostilla kysyen Stanley Grenz'ista, Wolfhart Pannenberg'ista, LeRon Shults'ista ja Jürgen Moltmann'ista ja heidän vaikutuksestaan Esiintulevaan teologiaan.

Jones vastasi, että Grenz (joka, kuten myöhemmin osoitan, ylistää sekä Pannenberg'in että Moltmann'in teologiaa) oli vaikutusvaltainen ja että hän itse opiskeli professorin nimeltä Miroslav Volf alaisuudessa, joka oli opiskellut Moltmann'in alaisuudessa. Hän myös auttoi minua kommentillaan, että heidän toivontäyteinen käsityksensä yleensä johtaa heitä hylkäämään eskatologiat, jotka "saarnaavat katastrofaalista loppua kosmokselle." (Arvostin Jones'in auliutta osoittaa minulle, että katselin tutkimuksissani oikeaan suuntaan.)

Viides kaitselmuksellinen tapahtuma oli, kun puita leikatessani putosin ja nilkkani murtui. Murtunut nilkka vaati minua istumaan jalka koholla kokonaisen viikon, jotta turvotus laskisi. Olin löytänyt Jürgen Moltmann'in kirjan *Theology of Hope* ja tiesin, että minun on luettava se, jos aion kirjoittaa tämän kirjan ja todistaa väitteeni. Moltmann'in lukeminen oli niin työlästä, ettei ollut todennäköistä, että kirja olisi nopeasti luettu, mutta liikuntakyvyttömyydestäni johtuen selvitin Moltmann'in ja tein muistiinpanoja jokaisen sivun sisällöstä. Samalla viikolla, jolloin luin Moltmann'ia, sain juuri julkaistun kirjan *An Emergent Manifesto of Hope (Esiintuleva toivon julistus)*, jonka toimittajia Pagitt ja Jones olivat. Luin myös sen ja huomasin, että kaksi esiintulevaa kirjoittajaa lainasivat Moltmann'ia myönteisesti.⁸ Tuossa samassa kirjassa Jones kuvailee, miksi tämä teologia on heille niin täynnä toivoa: "Jumalan lupaama tulevaisuus on hyvä ja se odottaa meitä viittoen meitä eteenpäin. Meidät on pyydytetty lunastuksen ja uudelleenluomisen puoleensavetävään valonsäteeseen ([tractor beam](#)) eikä ole mitään järkeä panna hanttiin, joten voimme myös tehdä yhteistyötä."⁹ Tai kuten professori Shults aina sanoi: "Jumala on tulevaisuus, joka vetää kaiken itseensä."

Kaikki tämä johtaa väitteeseen: Että maailmankuva, jota edustaa Grenz'in, Pannenberg'in, Moltmann'in ja Shults'in teologia, on Esiintulevan Kirkkoliikkeen peruskallio. Heidän kielensä ja ideansa esittäytyvät monien Esiintulevien kirjojen sivuilla. Esimerkiksi McLaren kirjoittaa: "Näin nähtynä Jumala seisoo edessämme ajassa matkan lopussa lähettäen meille ikäänkuin aalloissa nykyisyyden lahjan, tulevaisuuden sisään syöksymisen, joka työntää menneisyyden taaksemme ja huuhtoo ylitsemme uusien mahdollisuuksien, uusien vaihtoehtojen, uusien tilaisuuksien taukoamattomalla virralla ajatellaksemme uudelleen ja saadaksemme uutta ohjausta, uutta voimaantumista."¹⁰ Tässä Pagitt'in versio siitä:

Jumala luo alinomaa uudelleen. Ja Jumala myös kutsuu meitä olemaan uudelleenluotuja ja liittymään Jumalan työhön kumppaneina uudelleenluomisessa . . . Kuvittele Jumalan Valtakunta Jumalan luovana prosessina, joka sitoutuu uudelleen kaikkeen, mitä tunnemme ja koemme. . . . Kun käytämme luovuutta parantamaan tätä maailmaa, me osallistumme Jumalan kanssa maailman uudelleenluomiseen.¹¹

Nämä kirjoittajat viittaavat usein "Jumalan unelmaan." Ilmeisesti he tarkoittavat, että Jumala kuvittelee maailmalle ihanteellisen tulevaisuuden, johon me voimme liittyä ja auttaa sitä toteutumaan. Kun tämä unelma tulee todellisuudeksi tulevaisuudessa, se on sitten Jumalan Valtakunta.

Tämä kaitselmuksellisten tapahtumien sarja elämässäni toimi yhdessä auttaen minua tarkasti ymmärtämään liikettä, joka tekee lujasti töitä pysyäkseen epämääräisenä (undefined). Määritelmät vetävät rajoja. Määritelmät ovat pysyviä, mutta ne ovat välttämättömiä ymmärtääksemme yhtään mitään. Ilman määriteltyjä kategorioita olisimme toivottomia ihmisiä, koska tarvitsemme esimerkiksi rationaalisen mielemme ja pätevän luokittelun erottaaksemme ruuan myrkyistä. Määritelmät ovat välttämättömiä, eikä mikään määrä filosofisia silmänkääntötemppeja voi muuttaa sitä todellisuutta. Määritelmät vietyinä heidän ajattelutapaansa estävät lunastuksen "puoleensavetävän säteen" prosessin, jota he kokevat. He pitävät määritelmiä liian "perustuksellisina (foundationalist)," jota käsittelemme myöhemmässä luvussa. Uskon, että nyt voin määritellä Esiintulevan Kirkon liikkeen tarkemmin, koska ymmärrän, mitä he uskovat.

Esiintulevan Kirkon liike on yksilöiden yhdistys, jota yhdistää yksi hyvin tärkeä avainidea: että Jumala on tuomassa historian kohti loistavaa Jumalan maanpäällistä valtakuntaa ilman tulevaa tuomiota. He inhoavat dispensationalismia enemmän kuin mitään muuta teologiaa, koska se sanoo juuri päinvastoin: että maailma on tulossa yhä syntisemmäksi ja luisumassa kohti mullistavaa tuomiota.¹² (Korostus suomentajan) Nämä molemmat käsitykset eivät voi olla totta. Joko on kirjaimellinen tuleva tuomio tai sitten ei. Tätä kysymystä ei voi jättää makuasiaksi.

Jürgen Moltmann

Paras keino ymmärtää Esiintulevaa toivon teologiaa on tutkia sen ensisijaista lähdettä: Jürgen Moltmann'in vuonna 1964 julkaistua kirjaa *Theology of Hope (Toivon teologia)*. Minun kappaleeni siitä on vuoden 1991 uusi painos, joka sisältää uuden johdannon.¹³ Siinä Moltmann antaa syyn ajatteluun, joka sai hänet kirjoittamaan kirjansa: "Löysin tärkeitä kategorioita tämän ryijyn koristeluun uusmarxilaisen Ernst Bloch'in messiaanisesta filosofiasta."¹⁴ Bloch oli ateisti. Vuonna 1960 Moltmann luki Bloch'in kirjan *Principle of Hope (Toivon pääoma)* ja eteni kehittämään ideaansa, että kristillinen toivon teologia olisi suurenmoinen oivallus. Se ei myöskään välttämättä kilpailisi Bloch'in ateistisen version kanssa: "Ateismi, joka tahtoo vapauttaa ihmiset taikauksesta ja idolatriasta ja kristinuskosta, joka tahtoo johtaa heidät ulos sisäisestä ja ulkoisesta orjuudesta tulevan Jumalan valtakunnan vapauteen – näiden kahden ei tarvitse olla vastakkain. Ne voivat myös toimia yhdessä. Kumpi niistä pitkällä tähtäyksellä osoittautuu vahvemaksi, on jotakin, jonka voimme luottavaisesti jättää tulevaisuuteen."¹⁵

Useimmille meistä ajatus, että ateistinen filosofia ja kristillinen teologia voisivat molemmat olla päteviä, on ristiriitainen. Sitä se on ainakin minulle. Mutta se, mikä yhdistää Moltmann'in ja Bloch'in on Georg Wilhelm Friedrich Hegel'in filosofia. Ajatus, että ristiriitaisuudet historian prosessien kautta syntetisoituvat paremmaksi maailmaksi, voidaan löytää Moltmann'in teologiasta. Tämä on hänelle totta, koska toivon Jumala on sekä tuleva että läsnäoleva ja koska maailman tulevaisuus on myös Jumalan tulevaisuus. Siksi sen täytyy olla myös loistava tulevaisuus, jossa kaikki on uutta ja parempaa. Marxilaiselle ateistille historian prosessit syntetisoituvat paremmaksi tulevaisuudeksi, koska se kuuluu niiden luonteeseen. Moltmann'in mielestä kristitty ja ateisti voivat toimia yhdessä tuon paremman tulevaisuuden puolesta ja jos Moltmann oikeassa, niin ateisti osallistuu tuohon Jumalan tuomaan loistavaan tulevaisuuteen. Jos ateisti on oikeassa, niin myös Moltmann osallistuu (ainakin tässä elämässä).

On sanottu, että Hegel on filosoifeista yksi vaikeimpia ymmärtää. Voidaan sanoa, että hegeliläisen ajattelun innoittamat teologit ovat myös vaikeita. Se pitää paikkansa Moltmann'iin. Moltmann'in kirjan sanahakemiston tarkastelu osoittaa, että seuraavat henkilöt on mainittu useimmin: Karl Barth 26 sivulla; Rudolph Bultmann 32 sivulla; ja Hegel 34 sivulla. Hän käyttää näitä kolmea mielenkiintoisella tavalla. Hän luonnehtii Barth'in teologiaa "Jumalan yliaistillisena subjektiivisuutena (the transcendental subjectivity of God)"¹⁶ ja Bultmann'in teologiaa "ihmisen yliaistillisena subjektiivisuutena (transcendental subjectivity of man)."¹⁷ Tämä tulee pitkässä jaksossa, jossa hän pyrkii osoittamaan, mitä ajatus Jumalan itseilmoituksesta voisi mahdollisesti tarkoittaa. Hänen ehdottamansa vastaus on ristiriitojen dialektinen¹⁸ synteesi:

Jakautuneisuutta konkretisoimiseen ja subjektiivisuuteen ei tule paeta – eikä teologiakaan voi paeta sitä tuodessaan evankeliumin nykyajan maailmaan – julistamalla yhden puolen tällaista ajattelua turhaksi, puutteelliseksi, korruptoituneeksi ja rappeutuneeksi. Pikemminkin, teologian on otettava kovettuneet antiteesit ja tehtävä ne uudelleen nestemäisiksi välittääkseen niiden välisessä ristiriidassa ja saadakseen ne sovintoon. Tämä on kuitenkin mahdollista vasta, kun se historian kategoria, joka putoaa pois tässä dualismissa, löydetään uudelleen sellaisella tavalla, ettei se kiistä kyseessä olevaa antiteesiä, vaan kattaa sen ja ymmärtää sen edistyvän prosessin osana.¹⁹

Tämä paksu (dense) teologia perustuu Hegeliläiseen synteisiin, kuten sitä populaaristi kutsutaan tarjoten ateisti Bloch'ille ja kristitylle Moltmann'ille toivon, että tuleva historia on matkalla kunniakkaaseen olemassaoloon.

En liioittele, kun sanon, että Moltmann'ille ajatus dialektiikasta selittää melkein kaiken teologiassa ja historiassa. Esimerkiksi Kristuksen kuolema ja ylösnousemus tulkitaan ristiriitana ja synteisinä.

(Koeta kestää minua tässä kohdassa, koska tämä materiaali on paksua ja pitkää, mutta välttämätön käsitellä, jos aiomme ymmärtää Esiintulevaa Kirkkoa.) Moltmann muuten käyttää usein kirjassaan sanaa "esiintuleva (emerging)" luonnehtimaan sellaista, joka syntetisoituu ristiriidoista:

Todelliset ongelmat nousevat vasta, kun näemme eskatologiset käyttövoimat ristin ja itse ylösnousemuksen ristiriitaisessa tapahtumassa. Ilmoitus – s.o. ylösnouseen Herran ilmestymiset – ei saa progressiivisuuden luonnettaan sille vieraasta todellisuudesta, Pääsiäisen jälkeen salaperäisesti jatkuvasta historiasta, vaan itse luo edistyksen ristiriidan prosessissaan synnin ja kuoleman jumalattomalle todellisuudelle. Se ei tule progressiiviseksi "menemällä sisälle" ihmisen historiaan, vaan lupauksen, toivon ja kritiikin kolhaisulla se tekee ihmisen todellisuuden historialliseksi ja progressiiviseksi. Se on se ilmoitus Jumalan mahdollisuudesta ja voimasta sen yhden herättämisessä, joka oli ristiinnaulittu ja siinä tunnistettava Jumalan pyrkimys ja tarkoitus, josta muodostuu se horisontti, jota sanotaan historiaksi ja jota tulee odottaa historiana. Jumalan ilmoitus ristissä ja ylösnousemuksessa pystyttää siten näyttämön historialle, jolla tulee esiin (emerges) mahdollisuus kaiken mitätöimisestä ja uudesta luomisesta. Tehtävä, jolle toivon mies lähetetään tälle universaalisten mahdollisuuksien ennakkoalueelle, tavoittelee Jumalan oman toiminnan pyrkimyksen suuntaa kaikkivoipaisesti tavoitellessaan hänen uskollisuuttaan ja lupaustaan.²⁰

Niinpä risti ja ylösnousemus dialektiikkana nähtyinä, syntetisoituvat historiassa esiintulevaksi uudeksi todellisuudeksi ja me voimme osallistua siihen. Toivon meidän kaikkien huomaavan, että tällä ei ole mitään tekemistä raamatullisten kategorioiden kanssa, nimittäin verisovituksen, uskosta vanhurskauttamisen ja Kristuksen paluun palkitsemaan hurskaat ja tuomitsemaan pahat. Ne on ilmoitettu Raamatussa, mutta Moltmann ei katso Raamatun yksin olevan Jumalan itseilmoitus. Pikemminkin pyhät kirjoitukset, mennyt pelastushistoria ja Jumalan tulevaisuus ovat osa suurta dialektiikkaa, joka on menossa johonkin hyvään ja toiveikkaaseen.

Moltmann'in näkemys Kristuksen ylösnousemuksen historiallisesta luonteesta itse perustuu dialektiseen ymmärrykseen, joka syntetisoi ristiriitaiset ideat. Hän esimerkiksi näkee modernistisen, mekanistisen käsityksen historiasta "itsenäisenä syyn ja seurauksen järjestelmänä,"²¹ joka sulkisi pois ylösnousemuksen. Hän asettaa sen vastakkain ylösnousemuksen eksistentiaalisen ymmärtämisen kanssa, mikä perustuu opetuslasten "eksistentiaaliseen päätökseen."²² Sensijaan hän irrottaa ylösnousemuksen jokaisesta nykyisestä historiakäsityksestä (eli käsityksistämme siitä, mitä "todella tapahtui" todistettavasti) ja käyttää ennako-olettamusta Kristuksen ylösnousemuksesta pohjana uudelle historiakäsitykselle:

Silloin ylösnousemuksen teologiaa ei enää sovitettaisi olemassaolevaan historiakäsitykseen, vaan olisi tehtävä yritys, verrattaessa ja havaittaessa ristiriita olemassaoleviin historiakäsityksiin, päästä uuteen ymmärrykseen historiasta lopullisin mahdollisuuksin ja toivein, jotka kiinnittyvät siihen ennako-olettamuksessa Kristuksen kuolleista herättämisestä.²³

Mutta jos emme voi jollakin tavanomaisella historiallisia tapahtumia koskevan totuuden tietämisen tavalla tietää, että Kristus herätettiin, niin kuinka voimme tietää, että ennako-olettamus sellaisesta ylösnousemuksesta on yhtään parempi, kuin sanokaamme ennako-olettamus, että Joseph Smith'illä todella oli lopullinen Jumalan ilmoitus?

Moltmann'ille tämä ennako-olettamus on pohja uskolle, että Jumala edelleen on luovasti mukana historian prosesseissa johtaen niitä loistavaan tulevaisuuteen:

Kristuksen herättämistä tulee silloin sanoa "historialliseksi," ei siksi, että se tapahtui historiassa, johon jotkut muut kategoriat antavat avimen, vaan sitä tulee sanoa historialliseksi, koska osoittamalla tietä tuleville tapahtumille se *tekee* historiaa, jossa voimme ja jossa meidän täytyy elää. Se on historiallinen, koska se paljastaa eskatologisen tulevaisuuden. Tämän väitteen täytyy silloin todistaa itsensä ristiriidassa muiden historiakäsitysten kanssa, jotka kaikki lopulta perustuvat "historiaa tekeviin" tapahtumiin, järkytyksiin, tai vallankumouksiin historiassa.²⁴

Moltmann'in lukeminen saa minut kuitenkin melkein kirkumaan: "Herätettiinkö Jeesus kuolleista todella ruumiillisesti ja ilmestyikö Hän ruumiillisesti luotettaville todistajille ja täytyykö minun uskoa Hänen kuolemansa, hautaamisensa ja ylösnousemuksensa pelastavaan arvoon pelastuakseni Jumalan vihasta?" Vastaus on, ettemme voi odottaa tietävämme näitä asioita, koska todisteet maailman, tai historian mallista, ovat tulevaisuudessa, jonne Jumala on viemässä historiaa. Niinpä, kuten hän sanoi edellä, se voisi olla tulevaisuus, kuten ateistiset marxilaiset sen ymmärsivät. Jos näin on, niin saamme sen tietää. Tämän näkemyksen mukaan toivomme ei ole Jeesuksen ylösnousemuksessa, joka antoi todisteet kaikille ihmisille ja siten teki heidät vastuullisiksi (kuten Paavali sanoo Apt. 17:31), vaan Jeesuksen ylösnousemuksessa historiakäsityksenä, johon sisältyy toiveikas tulevaisuus.

Kuten tulemme näkemään niin Esiintulevan Kirkon teologiassa, joka tulee Moltmann'ilta ja kumppaneilta, on vakava ongelma. Ongelma on, että tämä toivo perustuu ajatukseen, että historia ei ole johtamassa kohti mullistavaa tuomiota, jossa ne, jotka eivät usko kristilliseen evankeliumiin, tuomitaan ja ovat ikuisesti kadotettuja, vaan on menossa kohti Jumalan maanpäällistä valtakuntaa, johon kaikki osallistuvat. Mutta entäpä, jos Paavali olikin oikeassa ja Kristuksen ylösnousemus merkitsee tuomiota kaikille, jotka torjuivat sen tarjoamat "todisteet"? Moltmann'in ja Esiintulevan Kirkon ajattelussa emme voi tietää, mikä on "totta" koskien kilpailevia uskonnollisia käsityksiä, ennenkuin tulevaisuudessa, jolloin Jumala vie asiat siihen, mihin Hän on niitä viemässä. Useimmille se on myöhäistä! Emme voi odottaa seisovamme Jumalan tuomioistuimen edessä ja sanovamme: "Hyvä, nyt minä näen, mikä historiakäsitys oli oikea; päästä minut valtakuntaan."

Moltmann'in ymmärrys Kristuksen ylösnousemuksesta on niin hämärä, että tarvitaan sivukaupalla paksua tekstiä selvittämään, mitä tarkoittaa puhua tapahtumasta "historiallisena." Hegeliläinen synteesi muka auttaa meitä löytämään tämän merkityksen tulevaisuudessa – tulevaisuudessa, jonka ennustetaan olevan hyvä. Tämä kuitenkin merkitsee, että apokalyptiset näyt Jumalan vihan aiheuttamasta tulevasta mullistuksesta, eivät voi olla Raamatun sanoma. Siksi hän hylkää "apokalyptisen" ajatuksen, että Jumala tuomitsee pahan ja perustaa uskovien asuttaman vanhurskauden maailman. Moltmann kirjoittaa:

Apokalyptinen odotus ei enää suuntaudu kohti luomakunnan täyttymystä sen kautta, että hyvä voittaa pahan, vaan kohti hyvän ja pahan erottamista ja siten "pahan vallassa olevan maailman" korvaamista "tulevalla vanhurskauden maailmalla." Tämä osoittaa fatalistista dualismia, jota ei vielä löydy profeetoista.²⁵

Se, mitä hän tarkoittaa sillä, että hyvä voittaa pahan, on, että tämä tapahtuu historian tuolla puolen (jota hän kutsuu "Kristuksen tulevaisuudeksi") eikä minkään mullistavan tuomion kautta pahoille, jotka lopulta päätyvät tuliseen järveen. Se olisi "fatalistista dualismia" hänen ajattelutavalleen. Taivas ja helvetti, jos ovat kirjaimellisesti olemassa, eivät ole dialektisen prosessin aihe, joka päättyy parempaan tulevaisuuteen universaalisesti kaikille. Jotkut tulevat ikuisen tuomioon.

Moltmann'in teologia, joka omaksuu hegeliläisen dialektiikan ja käyttää sitä tulkitsemaan kristillistä toivoa, tulee filosofiasta, ei huolellisesta Raamatun tulkinnasta. Hän ei tunne mitään tarvetta käsitellä Raamatun kohtia, jotka ovat ristiriidassa hänen ajatustensa kanssa, mutta se ei ole yllättävää 20. vuosisadan saksalaiselta teologilta. Saksalaisissa teologisissa kouluissa teologia ja filosofia olivat usein niin toisiinsa kietoutuneita, että olivat erottamattomia. Näin kävi, kun Raamattua lakattiin pitämästä Jumalan erehtymättömänä sanallisena ilmoituksena itsestään. Jos Raamattua pidettäisiin sellaisena, niin sen lausunnot taivaasta ja helvetistä, tulevasta tuomiosta, vanhurskautuksen ehdoista ja kaikesta muusta määrittelisivät totuuden, mutta Moltmann ja hänen 21. vuosisadan esiintulevat kannattajansa eivät näe Raamattua sellaisena.

Moltmann'in nykyiset opetuslapset

Tyypillisesti esiintulevat kirjoittajat joko näyttävät ajattelevan Moltmann'in lailla tai esittelevät Moltmann'in ajattelua. Osoituksena tästä lainaan joitakin esimerkkejä edellä mainitusta kirjasta *An Emergent Manifesto of Hope*. Barry Taylor, joka opettaa Fuller'in teologisessa seminaarissa, aloittaa esseensä tällä paradoksilla: "God is nowhere. God is now here (Jumala ei ole missään. Jumala on nyt täällä)."²⁶ Mitä tämä paradoksi tarkoittaa? Se tarkoittaa, että meidän tulee heittää pois historialliset käsitykset Jumalasta: "Usko 21. vuosisadalla ei keskity

yksinomaan käsityksiin Jumalasta.”²⁷ Hän toistaa ”God is nowhere, God is now here” puolentusinaa kertaa. Taylor analysoi ajatusta Jumalan kuolemasta samalla tavalla kuin Hegel Moltmann’in lainaamana. Taylor kirjoittaa: ”Me elämme jälki-Nietzsche’läisessä uskon ja hengellisyyden maailmassa. Nietzsche’n julistus, että Jumala on kuollut, on yhä totta, koska kiinnostus kaikkeen hengelliseen ei välttämättä käänny uskoksi metafyyssiseen Jumalaan eikä tietyn uskonnon opinkappaleiksi.”²⁸ Vertaa, mitä Moltmann kirjoitti: ”Vuonna 1802 Hegel kuvaili ”Jumalan kuolemaa” nykyajan uskonnon perustuntemuksena . . .”²⁹ Se oli ennen Nietzsche’n syntymää. Sitten Moltmann lainaa Hegel’iä ja osoittaa, kuinka Hegel’in ideoita voitaisiin käyttää tulkitsemaan pitkää perjantaita ja ylösousemusta dialektisen prosessin kautta, mikä vapauttaisi meidät sekä ”romanttisesta nihilismistä” että ”tieteen menetelmällisestä (methodological) ateismista synteettiseen toiveikkaaseen tulevaisuuteen.”³⁰ Voimme nähdä saman ajattelun Taylor’illa: ”*God is nowhere. God is now here.* Jumala on läsnä. Jumala on poissa. Uskon tulevaisuus lepää näiden sanojen välisessä jännitteessä ja tästä hankalasta ja monimutkaisesta asemasta uusi elämä tulee esiin.”³¹ Myös tämä käy yksiin Hegelin ajatusten kanssa.

Toinen esiintuleva kirjailija, Dwight J. Friesen, kannattaa Moltmann’in hegeliläistä ajattelua niin paljon, että on otsikoinut esseensä ”*Orthoparadoxy – Emerging Hope for Embracing Difference (Ortoparadoksisuus – Esiintuleva toivo hyväksyä erilaisuus)*.”³² Friesen ylistää Moltmann’in kirjaa *Theology of Hope* ”uraauurtavana” ja lainaa sitä hyväksyvästi koskien ristiriitoja, joihin sisältyy tulevaisuuden toivon mahdollisuuksia.³³ Friesen kirjoittaa: ”Samoin kuin hän [Moltmann] korostaa ristiriitojen välttämättömyyttä elämälle, niin minäkin julistan, että ristiriitojen monimutkaisuusien, vastakkaisuusien ja ihmiselämän paradoksien hyväksyminen on vaeltamista Jeesuksen tiellä.”³⁴ Noudattaen Moltmann’in teologiaa ja Esiintulevaa ajattelua yleensä Friesen näkee prosessin hyväksyä ristiriita johtavan siihen, että Jumalan valtakunta ”manifestoituu” maailmassa: ”Ortoparadoksaalinen etiikka aivan oikein pitää yllä eroja, jännitteitä ja paradokseja viedessään yhtä liikettä kohti ykseyttä toisen kanssa. Kun ortoparadoksisuudesta tulee tapamme olla maailmassa, niin Jumalan valtakunta on manifestoitunut.”³⁵

Kateissa tässä näkökulmassa on kaikki toivo todella tietää jonkin olevan totuus, joka jatkaa totuutena olemista ikuisesti ja sitoo niitä, jotka eräänä päivänä ilmestyvät Jumalan eteen tuomiolle. Friesen sanoo: ”Ortoparadoksaalinen teologia on vähemmän kiinnostunut luomaan 'kertakaikkisia' opinjulistuksia, tai dogmaattisia väitteitä ja on enemmän kiinnostunut pitäytymään kilpaileviin totuusväitteisiin oikealla jännitteellä.”³⁶ Kuten Moltmann, Friesen’kään ei koskaan käsittele selviä Raamatun lausuntoja, jotka kumoavat hänen väitteensä. Juuda kehottaa meitä ”kilvoittelemaan sen uskon puolesta, joka kertakaikkiaan on pyhille annettu.” Raamatun kirjoittajat eivät nähneet tätä kertakaikkiaan pyhille annettua uskoa suurena ristiriitojen ja paradoksien sekamelskana.

Paradoksi muuten on merkityksetön, kuten nelikulmainen ympyrä. Voit sanoa sanat ”nelikulmainen ympyrä,” mutta et voi miettiä lausunnon merkitystä. Jeesus ei ajatellut sanojaan ristiriitaisina eikä paradoksaalisina: ”*Joka katsoo minut ylen eikä ota vastaan minun sanojani, hänellä on tuomitsijansa: se sana, jonka minä olen puhunut, se on tuomitseva hänet viimeisenä päivänä.*” (Joh. 12:48). Tämä yksi lausunto Jeesukselta haastaa Esiintulevan teologian ydintään myöten. Jeesus puhui sanoja ja nämä sanat välittivät sitovan totuuden kertakaikkiaan ja ovat niin arvaltaisia, että niille, jotka hylkäävät ne, ne toimivat raskauttavana todisteena heitä vastaan Jumalan tulevalla tuomiolla. Tämä ei ole mikään dialektinen prosessi, vaan kaikille ihmisille puhuttu totuus, joka käskee heitä joko uskomaan ja pelastumaan, tai hylkäämään ja hukkumaan.

Toinen vaikutusvaltainen teologi Esiintulevassa liikkeessä ja postmodernissa teologiassa yleensä on edesmennyt Stanley Grenz. Grenz’in kirja *Beyond Foundationalism – Shaping Theology in a Postmodern Context (Perustuksellisuuden tuolla puolen – Teologian muotoilua postmodernissa kontekstissa)* (kirjoitettu yhdessä John R. Franke’n kanssa) osoittaa, kuinka Pannenberg’in ja Moltmann’in ajatuksia ollaan täydentämässä Amerikassa 21. vuosisadan alussa.³⁷ Grenz lainaa Moltmann’ia laajasti ja myönteisesti aika tarkasti selittäen hänen teologiaansa jopa niin pitkälle, että tunnustaa sen marxilaiset juuret.³⁸ Grenz antaa varoituksen, että on huolestunut siitä, että Moltmann’in tulkinta Bloch’ista on vaarassa ”luiskahtaa ihmiskeskeiseen perustuksellisuuteen (foundationalism), joka korvaa raamatullisen toivon spesifisyyden toivolla ihmisen olemassaolon rakenteena.”³⁹ Sikäli kuin Moltmann sanoi, että marxilainen versio ei kilpaile hänen versionsa kanssa, Grenz on oikeassa ollessaan huolestunut siitä. Mutta se, mikä hämmästyttää, on, että hän

väittää meidän haluavan omaksua ”raamatullisen toivon spesifisyyden,” kun en näe Grenz'in tekevän niin itse! Sanon, että koska kirjaimellinen tuleva tuomio, jossa jotkut herätetään ikuisen elämään ja toiset herätetään ja määrätään tuliseen järveen, on yhtä poissa Grenzin teologiasta kuin Moltmann'inkin.

Yksi syy Jumalan tulevien lupauksen poissaololle Grenz'in eskatologian mukaan on hänen käytäntönsä (mainittu edellä) tuntee olevansa vapaa sivuuttamaan kaiken raamatullisen materiaalin, joka ei sovi hänen tarkoituksiinsa. Tässä esimerkiksi on kohta, jonka Paavali kirjoitti vainotuille kristityille ja joka kuvailee nimenomaan kristillistä toivoa:

...ja jotka ovat osoituksena Jumalan vanhurskaasta tuomiosta, että teidät katsottaisiin arvollisiksi Jumalan valtakuntaan, jonka tähden kärsittekin, koska Jumala katsoo oikeaksi kostaa ahdistuksella niille, jotka teitä ahdistavat ja antaa teille, joita ahdistetaan, levon yhdessä meidän kanssamme, kun Herra Jeesus ilmestyy taivaasta voimansa enkelien kanssa tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä ole kuuliaisina meidän Herramme Jeesuksen evankeliumille. Heidä kohtaa silloin rangaistukseksi iankaikkinen kadotus Herran kasvoista ja hänen voimansa kirkkaudesta, kun hän sinä päivänä tulee, että hän kirkastuisi pyhissäänsä ja olisi ihmeteltävä kaikissa uskovoissa, sillä te olette uskoneet meidän todistuksemme. (2.Ts. 1:5-10)

Kun laitat sivuun kaiken viisastelun, jota Grenz on käyttänyt tuhotakseen mahdollisuuden, että todella voimme tietää kirkkaasti, mitä Raamattu tarkoittaa, niin tämä kohta ei ole niin vaikea ymmärtää. On tuleva tuomio eikä tulevaisuus ole universaalisesti ihanteellinen kaikille nykyisistä uskomuksista ja teoista riippumatta. Paavali opetti sitä, eikä kukaan voi kiistää sitä. Moltmann'ille, Grenz'ille ja heidän esiintuleville seuraajilleen ei jää muuta mahdollisuutta, kuin kieltää, että voisimme tietää, mitä Raamattu tarkoittaa. Käsittelen heidän menetelmänsä toisessa luvussa, mutta tiedä, että kun he puhuvat ”kristillisestä toivosta,” he eivät käytä samoja ajattelun kategorioita, kuin Raamatun kirjoittajat.

Tämä lainaus luvusta otsikolla *”Eschatology: Theology's Orienting Motif (Eskatologia: Suunnan antaja teologialle)”* osoittaa, kuinka poikkeava Grenz'in ja hänen kumppanikirjoittajansa eskatologia on nimenomaisista Raamatun lopunaikoja koskevista lupauksista. Ajattele tätä:

Olemme valmiit tunnustamaan, että ”siellä ulkona” on todellinen universumi. Mutta tämä todellisuus – tämä ”siellä ulkona” – on ”edellä” enemmän kuin ”alla” tai ”ympäriämme.” Universumissamme on käynnissä luomisen prosessi, kuten monet tiedemiehet tunnustavat [kirja teologiasta evoluution maailmassa mainitaan]. Siksi sensijaan, että löydettäisiin pelkästään kokeilun kautta, uusi luomakunta, jota kohti maailmamme kehittyy, koetaan ennakkoavistuksen (anticipation) kautta. . . . Jumalan kuvan kantajina meillä on jumalallinen mandaatti osallistua Jumalan työhön rakentaa tässä ja nyt maailma, joka heijastaa Jumalan omaa eskatologista tahtoa luomakunnalle.⁴⁰

Hän jatkaa perustaen [sosiaalisesti rakennetun todellisuuden](#) ideaan ja kielitieteeseen selittäen, kuinka me osallistumme Jumalan kanssa Hänen tarkoittamansa maailman rakentamiseen. Esimerkiksi: ”Me osallistumme Jumalan kanssa, sillä kielen rakentavan voiman kautta me asutamme nykyistä kielellistä maailmaa, joka näkee kaiken todellisuuden tulevaisuuden näkökulmasta, todellisen maailman, jota Jumala on toteuttamassa.”⁴¹ Mutta Grenz'in ymmärryksen mukaan tätä tulevaisuuden maailmaa ei nyt voida tuntea, koska se on objektiivinen vasta tulevaisuudessa. Tämä postmoderni ajattelu kieltää historiallisen tiedon objektiivisuuden, kieltää nykyisen tiedon objektiivisuuden, mutta puolustaa tulevan tiedon objektiivisuutta. Grenz kirjoittaa: ”Siksi sen maailman objektiivisuus,” josta voimme todella puhua, on *tulevan* eskatologisen maailman objektiivisuutta.”⁴²

Joten tässä näkemyksessä me elämme nyt sosiaalisesti rakennetussa kielellisessä todellisuudessa, jota ei tunneta objektiivisesti. ”Todellinen” maailma on tulevaisuuden maailma; Raamatun sanat eivät ole arvovaltaisia, eivätkä objektiivisia kertomaan tulevan maailman yksityiskohtia ja Jumala on kaikkialla olevana (immanently) mukana nykyisessä maailmassa luoden ja saaden sen siirtymään kohti tulevaisuuden maailmaa. Tässä näkemyksessä meidän tulee osallistua Jumalan työhön luoda

tulevaisuuden maailma, mutta meillä ei ole objektiivista tietoa siitä, mitä tämä tulevaisuuden maailma on – *vielä*. Moltmann, Grenz ja Esiintuleva Kirkko kertovat meille, että tämä on se ”toivo.”

Minun on sanottava, etten voi nähdä, miksi objektiivisen tiedon puuttuminen nykyisin tuntemattomasta tulevaisuudesta pitäisi tulkita ”toivoksi.” Tämä konsepti pitää paikkansa vain, jos he ovat oikeassa, että maailma kasvaa kohti valtakuntaa ja ettei tulevaa tuomiota ole. Jos tämä tulevaisuuden maailma on erilainen, kuin he (välittämättä raamatullisesta tulevasta tuomiosta) katsovat sen olevan, niin he voivat olla vain romantikkoja, jotka katsovat elämää ruusunpunaisten lasien läpi. Grenz sanoo, ”Käyttämällä kielellisiä malleja Pyhän Hengen ohjauksessa kristillinen yhteisö rakentaa tietynlaisen maailman ihmisen asuttavaksi. . . . Lyhyesti sanoen teologit siis auttavat seurakuntaa maailman rakentavassa toiminnassa, johon osallistumme.”⁴³ Minun mielestäni tämä toivo, vaikka sen sanotaan olevan toivo Jumalaan, on todellisuudessa toivo ihmiseen.

Raamattu sanoo, että Jumala puhui ja maailma, jossa elämme, tuli olevalle. Se sanoo, että se turmeltui syntiinlankeemuksen kautta ja sillä on edessään tuomio. Teologia, joka synnytti Esiintulevan Kirkon, sanoo, että me rakennamme maailman parempaan tulevaisuuteen Jumalan avulla uudelleenluojina Jumalan kumppaneina (käyttäen Pagitt’in terminologiaa: as co-(re)creators of the world with God). He näkevät tämän toteutuvan eri tavoilla. Moltmann asetti suuren painon hegeliläiselle dialektiikalle. Grenz painottaa sosiaalisesti rakennettua todellisuutta ja kielitiedettä tulevaisuuden maailman luomiseksi. Nykyajan Esiintulevat kirjoittajat painottavat erilaisia muunnelmia hyvistä töistä, sosiaalisesta evankeliumista ja yhteistyöstä muiden uskontojen kanssa tulevan Jumalan valtakunnan toteuttamiseksi. Kaikki ovat kuitenkin yksimielisiä, että tulevaisuus on loistava, toiveikas, universaalisesti hyvä uutinen kaikille ihmisille ja itse luomakunnalle ja kieltävät, että mullistava kosminen tuomio tapahtuu, joka pysyvästi erottaa hyvän pahasta. Esiintulevat johtajat näkevät loistavan matkan kohti paratiisia, eivät jumalallisen tuomion uhkaa. Mutta jospa he ovatkin väärässä?

Tiivistäen, Esiintulevan/postmodernin teologian ”toivo” perustuu hegeliläiseen ideaan, että ristiriidat syntetisoituvat paremmiksi tulevaisuuden todellisuuksiksi. Hegel’in ideat ovat filosofisia eikä niitä ole todistettu reaali maailmassa. Moltmann otti Hegel’in ideat ja loi ”toivon teologiaksi” kutsutun kristillisen vaihtoehdon marxilaisuudelle (joka myös perustuu Hegel’in filosofiaan). Esiintulevan Kirkon johtajat julkaisivat kirjan nimeltä, *An Emergent Manifesto of Hope (Esiintuleva toivon julistus)*, joka lainaa ja toistaa Moltmann’in ajatuksia. Grenz’in kirjoittama postmodernin teologian keskeinen kirja tekee samaa. Näiden opettajien kannattama ”toivo” ei perustu Raamatusta löytyviin kirjaimellisiin lupauksiin, vaan ennemmin filosofiseen spekulointiin. Tämän kirjan viimeisessä luvussa palaan tähän ideaan ja käsittelen nykyajan filosofin, nimeltä Ken Wiber, ajatuksia, jotka myös perustuvat Hegel’iin ja ovat suuresti vaikuttaneet Esiintuleviin opettajiin.

Seuraavassa luvussa tarkastelemme, mitä Esiintuleva Kirkko tarkoittaa, kun sanoo olevansa ”missionaalinen.” Tulemme näkemään, että he epäilevät, että totuus koskien jäykkiä teologisia kategorioita, voitaisiin tietää, mutta ovat silti varmoja, että voivat tietää kristillisen mission luonteen.

Issue 136; Spring 2018

Suomennos: Bileamin Aasi 2.5.2018

Tässä vielä Bob DeWaay’n kirjan esittely verkkokauppa Amazonissa:

Esiintuleva Kirkko. Sen nimi sisältää itsessään oikeaoppisen kristinuskon innovatiivisia käsityksiä. Mutta mitä se tarkalleen ottaen tarkoittaa? Mitä se opettaa? Kirjassaan *The Emergent Church Undefined Christianity* Bob DeWaay paljastaa ydinkäsityksen, joka yhtenäistää Esiintulevan Kirkon eskatologian. Hän osoittaa, että heidän systeemissään jokainen toinen kristillinen käsitys on avoin keskustelulle ja väittelylle, mutta heidän eskatologian määritelmänsä pysyy vakiona ja kiinteänä; se on heidän yhteinen perustuksensa. Ilman heidän eskatologiaansa ei ole mitään Esiintulevaa Kirkkoa. Monet ovat yrittäneet ymmärtää liikettä, mutta ovat kohdanneet turhautumisen törmätessään epämääräiseen kieleen ja ristiriitaisiin käsityksiin, jotka ovat ristiriidassa tekstin sisällä ja kirjoittajien välillä. Esiintuleva Kirkko johtajineen todellakin tarkoituksellisesti välttää määritelmiä ja tarkkoja opin julistuksia, joita voidaan ymmärtää ja arvostella ja sensijaan toivottaa tervetulleeksi määritelmät, jotka

perustuvat tunteisiin ja kokemuksiin. Ei ihme, että seuraus on turhautuminen. Kun nämä tosiasiat ymmärretään, käy selväksi, että Esiintuleva Kirkko ei ole ollenkaan uusi; se on ikivanhaa heresiaa, paketoitu uudelleen postmoderniin subjektiivisuuteen, jonka tarkoitus on edelleen vietellä sinisilmäisiä ja niitä, jotka eivät suostu rakastamaan ja tottelemaan totuutta.

Viitteet

- 1.[THE EMERGENT CHURCH—UNDEFINING CHRISTIANITY; BOB DEWAAY, 2009. AVAILABLE HERE](#) or as an EBOOK [HERE](#).
- 2.DANIELLE SHROYER, *THE BOUNDARY-BREAKING GOD*, JOSSEY-BASS, 2009
- 3.ENTROPY IS THE PRINCIPLE BY WHICH PHYSICISTS DESCRIBE HEAT LOSS IN A CLOSED SYSTEM. THE EXISTENCE OF ENTROPY IS A PROOF THAT THE UNIVERSE IS NOT ETERNAL BECAUSE IF IT WERE INFINITELY OLD IT WOULD HAVE ALREADY DIED OF HEAT DEATH.
- 4.CIC ISSUE 87, March/April 2005.
- 5.LEONARD SWEET, BRIAN MCLAREN, AND JERRY HASELMAYER, *A IS FOR ABDUCTIVE – THE LANGUAGE OF THE EMERGING CHURCH* (GRAND RAPIDS: ZONDERVAN, 2003).
- 6.IBID. 113.
- 7.IBID.
- 8.[IN AN EMERGENT MANIFESTO OF HOPE DOUG PAGITT AND TONY JONES EDITORS \(GRAND RAPIDS: BAKER, 2007\); MOLTMANN IS CITED FAVORABLY BY DWIGHT FRIESEN ON PAGE 203 AND TROY BRONSINK PAGE 73 N. 24.](#)
- 9.IBID. TONY JONES, 130.
- 10.BRIAN D. MCLAREN, *A GENEROUS ORTHODOXY*; (GRAND RAPIDS: ZONDERVAN, 2004) 283.
- 11.DOUG PAGITT, *CHURCH RE-IMAGINED*; (GRAND RAPIDS: ZONDERVAN, 2003/2005) 185.
- 12.[PLEASE NOTE THAT CLASSICAL AMILLENNIALISM ALSO BELIEVES THAT THE WORLD IS FACING FUTURE JUDGMENT. EMERGENT IS NOT MERELY OPPOSED TO DISPENSATIONALISM, BUT ANY VERSION OF ESCHATOLOGY THAT ASSERTS THAT GOD WILL BRING CATAclysmic JUDGMENT AT THE END OF THE AGE.](#)
- 13.JURGEN MOLTMANN, *THEOLOGY OF HOPE*, (HARPERCOLLINS: NEW YORK, 1991)
- 14.IBID. 9.
- 15.IBID.
- 16.IBID.50 FF.
- 17.IBID. 58 FF.
- 18.“DIALECTIC,” AS I USE IT AND AS MOLTMANN USES IT, DESCRIBES A PROCESS WHEREBY APPARENTLY CONTRADICTORY IDEAS ARE RESOLVED INTO A SUPERIOR BUT OFTEN PRESENTLY UNSEEN THIRD OPTION. IN POPULAR LANGUAGE THIS IS DESCRIBED AS “THESIS, ANTITHESIS, AND SYNTHESIS.”
- 19.MOLTMANN *THEOLOGY OF HOPE* 50.
- 20.IBID. 226, 227
- 21.IBID. 177.
- 22.IBID. 178.
- 23.IBID. 180.
- 24.IBID. 181 EMPHASIS IN ORIGINAL.
- 25.IBID. 134.

26. BARRY TAYLOR, "CONVERTING CHRISTIANITY THE END AND BEGINNING OF FAITH" IN *EMERGENT MANIFESTO* 164.
27. *IBID.* 165
28. *IBID.*
29. MOLTSMANN, *THEOLOGY OF HOPE* 168.
30. TAYLOR, 169.
31. *IBID.* 170.
32. DWIGHT J. FRIESEN IN *EMERGENT MANIFESTO OF HOPE*, 201 – 212.
33. *IBID.* 203.
34. *IBID.*
35. *IBID.* 206.
36. *IBID.* 209.
37. STANLEY GRENZ AND JOHN R. FRANKE, *BEYOND FOUNDATIONALISM – SHAPING THEOLOGY IN A POSTMODERN CONTEXT* (LOUISVILLE: WESTMINSTER JOHN KNOX PRESS, 2001).
38. *IBID.* 247.
39. *IBID.*
40. *IBID.* 272.
41. *IBID.*
42. *IBID.* EMPHASIS IN ORIGINAL.
43. *IBID.* 273.